Dosarul nr. 2c-357/23 /2-23021226-12-2c-10022023/

**H O T Ă R Î R E**
În numele Legii

23 august 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru),
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Angela Ciubotaru,
Grefier Ionela Ceborciu,
Cu participarea,
Avocatul reclamantului Rodica Roșca
Reprezentantul reclamantului Diana Urîtu
Avocatul pîrîtului Malachi Boris

examinînd în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ”Ameland” SRL împotriva SRL ”Madim Prim” cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întîrziere și compensarea cheltuielilor judiciare,

a c o n s t a t a t :

La data de 09 februarie 2023 „AMELAND” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva „MADIM PRIM” SRL cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii, reclamanta a comunicat că între „AMELAND” SRL și „MADIM PRIM” SRL au fost încheiat contractul-comandă de transport a mărfurilor nr. 2043, în baza căruia pârâta „MADIM PRIM” SRL, în calitate de transportator și reclamanta „AMELAND” SRL, în calitate de transportor succesiv, s-a obligat să transporte marfa-articole din plastic. 4 tone, 46 $cm^3$ din str. ***** mun. Chișinău. cu destinația Belarus, regiunea Minsk, sal Seliște. SRL „KARIO”.

Susține reclamanta, că potrivit pct. 8 al contractului stipulat, marfa urma a fi transportată si descărcată în punctul de destinație la 30.12.2022. Potrivit pct. 13 al contractului menționat, pentru serviciile de transport prestate de „MADIM PRIM” SRL, urma să fie remunerat cu suma dc 5200 euro, iar conform dispoziției de plată din 22.12.2022, reclamanta „AMELAND” SRL a transferat pârâtei „MADIM PRIM” SRL cu titlu de avans, suma de 62 000 lei.

Menționează reclamanta, că la 21.12.2022 marfa a fost încărcată și transportata spre destinație, a fost întocmită declarația vamală din 27.12.2022, dar din circumstanțe care nu depind de voința părților, aceasta nu a ajuns la destinație, devreme ce de către organul vamal din loc. Sculeni-România i-a fost interzisă

continuarea transportării autovehiculului cu marfa, revenind in țară la terminalul vamal-Industrială, marfa fiindu-i restituită proprietarului (expeditorului) - SRL SATINO-SERVICE.

Invocă reclamanta, că condițiile contractului nu au fost executate de către transportatorul „MADIM PRIM" SRL, motiv din care i-a fost solicitată restituirea sumei achitate in avans, insă acesta a refuzat să o restituie, fără a indica motivele.

La fel, comunică reclamanta, că a fost întocmită scrisoarea de trăsură (CMR) scria MD nr.0746913, care confirmă faptul că marfa societății „SATINO-SERVICE" SRL a fost ridicată de către pârâta „MADIM PRIM" SRL din str. *****, mun. Chișinău și urma a fi transportată către Belarus, pe acest CMR fiind aplicate ștampilele proprietarului mărfii - societății „SATINO-SERVICIE" SRL și a pârâtei.

Susține reclamanta, că în chenarul 24 al scrisorii de trăsură, urma să fie aplicată ștampila destinatarului, adică a societății din Belarus, însă aceasta lipsește, fapt care confirm că pârâtul nu și-a executat obligația asumată.

Intru soluționarea amiabilă a prezentului litigiu, pârâtei i-au fost expediate somații, însă tentativa de a recupera mijloacele financiare nu au fost soldate cu succes.

Solicită reclamanta, cu concretizările ulterioare, în temeiul art. 20 din Constituția RM; 774, 868, 942, 980, 1433 din Cod civil, încasarea din contul pârâtei „MADIM PRIM" SRL a datoriei de 62 000 lei, a dobânzii de întârziere în suma de 26277 lei, a taxei de stat de 3218 lei și a cheltuielilor de acordare a asistenței juridice in mărime de 10000 lei.

În ședința de judecată, administratorul societății reclamante Urîtu Diana, a solicitat admiterea acțiunii cu concretizările ulterioare, în sensul formulat, comunicând că la 21 decembrie 2022 a fost încărcată marfa și restituită către exportator în decurs de 3 săptămâni, suma de 62.000 lei a fost transferată în avans, pe data de 11-12 ianuarie 2023 a fost restituită marfa înapoi proprietarului.

Avocatul reclamantei, Roșca Rodica, a solicitat admiterea acțiunii înaintate pe temeiurile de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, precum și în cererea de majorare a pretențiilor din acțiune.

Reprezentantul pârâtei, avocatul Boris Malachi, a solicitat respingerea acțiunii înaintate.

În motivarea poziției sale, acesta a invocat că, reclamanta confirmă că marfa a fost încărcată în mijlocul de transport, reclamanta confirmă că marfa a început a fi transportată, reclamantul afirmă că marfa nu ar fi ajuns la destinație din circumstanțe care nu depind de voința părților (dar fără a explica ce fel de circumstanțe au fost acelea).

Totodată, reprezentantul pârâtei a invocat că reclamanta a pus la baza calculelor dobânzii de întârziere cifrele care nu corespund realității, or în calculele

sale, reclamanta face referire la o rată de refinanțare a BNM în mărime de tocmai 19%, în același timp, potrivit informației oficiale, de pe pagina web a Băncii Naționale a Moldovei, la ziua de 21 august 2024 rata de bază a constituit doar 3,60%.

Totodată, în ședința de judecată, reprezentantul pârâtei a susținut că marfa nu s-a livrat, deoarece la vamă au fost impedimente, întrucât era rând mare înainte de sărbători, respectiv vina nu îi aparține. SRL „MADIM-PRIM" și-a onorat obligațiunea de a transporta marfa, însă finalizarea transportării mărfii n-a fost posibilă, devreme ce SRL „AMELAND" a renunțat la ea prin intermediul logistului, prin intermediul aplicației „Viber", din motivele necunoscute acestuia. SRL „Ameland" a fost notificată despre faptul că suntem în întârziere prin comunicarea care a avut loc între părți.

În ședința de judecată la cererea reprezentantului pârâtei a fost audiat în calitate de martor ***** *****, angajat în funcția de șofer internațional în cadrul SRL „MADIM-PRIM" din noiembrie 2021

Martorul  a comunicat instanței că, acesta a participat în calitate de manager-expeditor, și anume acesta a discutat cu reprezentantul „AMELAND" SRL despre expediere. Despre faptul că în camion se află și alte mărfuri ale altor companii, „AMELAND" SRL au cunoscut înaintea semnării contractului la data de 07.12.2022. Declarația de tranzit a fost întocmită la data de 14.12.2022, iar cererea la 21.12.2022. Marfa a fost încărcată la data de 13.12.2022, la data de 14.12.2022 vama a întocmit actele, însă cererea a fost întocmită la data de 21.12.2024, întrucât au fost multe întrebări către concurentul de partea noastră. SRL „AMELAND" au încărcat marfă mai multă la greutate și dimensiune, altfel decât s-au înțeles. Din acest considerent n-au încăput în camion alte mărfuri ale următorului client, întrucât SRL „AMELAND" nu au anunțat că marfa lor va fi atât de multă. După ce SRL „AMELAND"  a fost anunțat despre  acest fapt, s-au început tratativele cu privire la faptul dacă vom merge sau nu, dacă ne vor achita suplimentar și la ce preț vom descărca marfa.  Aproximativ 3-4 zile au discutat cu referire la sumă, SRL „AMELAND"  au solicitat micșorarea prețului. S-a înțeles că SRL „AMELAND"  o să ofere un avans. Mașina a stat de pe 14 până pe 22 decembrie în Chișinău pentru clarificarea situației. Astfel la 21 decembrie a fost întocmită cererea, pe 22 au fost transferați banii. La 21 decembrie a fost întocmit contractul, la 22 decembrie a fost primit avans și atunci SRL „MADIM-PRIM" a pornit. La data de 27 decembrie s-a trecut vama Republicii Moldova, iar la 29 decembrie - la vama din România. Ajunși la vama română, cei de la vamă au spus că nu pot confirma marfa, clienții au rugau ca să fie clarificat acest moment, însă n-a fost posibil, apoi au urmat sărbătorile, marfa nu a pornit îndată.  Până la 9-10 ianuarie au fost sărbători am avut neînțelegeri, însă după 9-10 ianuarie eram gata să pornim spre Belarus. SRL „AMELAND" nu și-a arătat nemulțumirea față de acest

moment, că nu am pornit până la 9-10, însă undeva la data de 6 ianuarie s-a discutat despre faptul ca să-și ia marfa. Apoi când erau gata să pornească, SRL „AMELAND”  a hotărât să rezilieze contractul. SRL „MADIM-PRIM” nu a refuzat în îndeplinirea obligațiilor. Pentru reținere era prevăzut că trebuie să se achite 50 dolari pe zi. Din cauza SRL „AMELAND” , SRL „MADIM-PRIM” au rămas fără 2 clienți. Într-adevăr data livrării la destinație în contract a fost 30.12.2021, însă toate cele ce s-au întâmplat, erau situații imprevizibile. SRL „AMELAND” au transferat în avans 62.000 lei, suma care nu urmează a fi restituită, întrucât pârâta au îndeplinit obligațiile sale.

*Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele cauzei, probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată conchide de a admite parțial acțiunea pentru considerentele ce urmează.*

În debut, judecătorul consideră necesar de a nota faptul că, oricine pretinde la un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept urmează să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată /art. 166 alin. (1) CPC/, altfel spus, posibilitatea persoanei de a-și apăra şi valorifica drepturile ori interesele legitime prin concursul justiției se realizează printr-un act procesual ce pune în mișcare acțiunea civilă denumită cerere de chemare în judecată. Un element indispensabil al acțiunii în jurul căruia pivotează procesul diferit justiției îl reprezintă pretențiile reclamantului către pîrît, adică solicitările concrete înaintate de persoană care pretinde încălcarea drepturilor și intereselor sale legitime, care și constituie obiectul acțiunii. Orice modificare, concretizare a cerințelor reclamantului urmează să îmbrace forma unei cereri de chemare în judecată.

În virtutea principiului disponibilității precum şi graţie rolului pasiv al judecătorului care guvernează dreptul procesual civil, judecătorul urmează să se expună strict în limitele obiectului acțiunii formulate de reclamant, fără a devia de la cerințele acestuia şi fără a interveni în discreţia decizională a reclamantului. Rolul diriguitor al instanţei de judecată /art. 9 din Codul de procedură civilă/ se rezumă exclusiv la organizarea şi desfăşurarea procesului şi nicidecum la dirijarea conduitei părţilor sub aspectul susţinerii poziţiei procesuale, consolidării apărării şi conturării solicitărilor înaintate spre examinare instanţei de judecată care de altfel reprezintă prerogativa exclusivă a participanţilor la proces în virtutea principiului contradictorialităţii, inerent procedurilor civile. Instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sînt stabilite de prezentul cod şi de alte legi – adică în limitele legale prevăzute de art. 27, 60 şi art. 240 din Codul de procedură civilă, enumerate mai sus.

Potrivit dispoziţiilor art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 121 din CPC, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Articolul 122 alin. (1)-(2) CPC prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Articolul 130 alin. (1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) Cod Civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile, iar, potrivit alin. (2) lit. a) a aceluiași articol, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) - (2) Cod Civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.16 alin. (1) din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: a) recunoașterea dreptului; b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic; d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligației în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității; i) rezoluțiunea sau

modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege.

Conform art. 1411 alin.(1) Cod civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.

Conform art. 774 alin. (1) - (3) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi.

Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.

Conform art. 775 alin. (1) - (2) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispozițiile alin.(1).

Conform art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În conformitate cu art. 858 alin. (1) - (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 867 alin. (1) Cod civil, debitorul trebuie să execute obligația către creditor sau persoana împuternicită ori indicată de acest ori către persoana împuternicită prin lege sau hotărîre judecătorească.

Articolul 901 din Codul civil prevede mijloacele juridice de apărare ale creditorului în caz de neexecutare a obligației.

Conform art. 901 alin. (1) din Codul civil, atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

În termenii statuați la art. 901 alin. (5) Cod civil, neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.

Art. 903 Cod civil, precizează circumstanțele care justifică neexecutarea.

Conform art. 308 Cod civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

Potrivit art. 992 Cod civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 993 alin. (1), (2) Cod civil, oricine își poate alege în mod liber contractul, dacă legea nu prevede altfel. Părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul lor.

În accepțiunea art. 1027 alin.(1) Cod civil, contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

Conform art. 1047 alin.(1) Cod civil, contractul se consideră încheiat în momentul primirii acceptului de către ofertant.

Contractul este legea părților, este acordul părților referitor la toate clauzele lui esențiale și părțile au stabilit expres clauzele esențiale, au stipulat expres mijloacele juridice de apărare.

Potrivit art. 1432 alin. (1-2) Cod civil, (1) Contractul de transport este constatat printr-o scrisoare de trăsură (conosament sau alt document echivalent). (2) Lipsa, pierderea sau deteriorarea scrisorii de trăsură nu afectează valabilitatea contractului de transport.

Conform art. 1433 alin. (1-3) Cod civil, (1) Scrisoarea de trăsură se întocmește de expeditor dacă părțile nu au convenit altfel. (2) Scrisoarea de trăsură se întocmește în cel puțin 3 exemplare care se semnează de către expeditor și transportator, aceste semnături putînd fi imprimate sau înlocuite prin ștampilele expeditorului și ale transportatorului. Primul exemplar se păstrează la expeditor, al doilea însoțește bunul, iar al treilea este remis transportatorului. (3) Dacă bunurile sînt încărcate în mai multe vehicule sau dacă este vorba de bunuri de diferite feluri ori de bunuri repartizate în diferite loturi, atît transportatorul, cît și expeditorul poate cere întocmirea unui număr de scrisori de trăsură egal cu numărul vehiculelor utilizate sau cu numărul felurilor de bunuri ori al loturilor de bunuri.

Potrivit art. 1433 alin. (1-3) Cod civil, (1) Scrisoarea de trăsură trebuie să conțină următoarele date: a) locul și data întocmirii; b) numele și adresa expeditorului; c) numele și adresa transportatorului; d) locul și data primirii bunului și locul prevăzut pentru eliberarea acestuia; e) numele și adresa destinatarului; f) denumirea curentă a naturii bunului și felul ambalajului, iar pentru bunurile periculoase, denumirea lor general recunoscută; g) numărul coletelor, marcajele speciale și numerele lor; h) greutatea brută sau cantitatea altfel exprimată a bunurilor; i) cheltuielile aferente transportului (taxa de transport, cheltuieli accesorii, taxele vamale și alte cheltuieli survenite de la încheierea

contractului pînă la eliberare); j) instrucțiunile necesare pentru formalitățile de vamă și altele, după caz. (2) Dacă este cazul, scrisoarea de trăsură trebuie să conțină și următoarele indicații: a) interzicerea transbordării; b) cheltuielile pe care expeditorul le ia asupra sa; c) totalul sumelor ramburs de perceput la eliberarea bunului; d) valoarea declarată a bunului și suma care reprezintă interesul special la eliberare; e) instrucțiunile expeditorului către transportator cu privire la asigurarea bunului; f) termenul convenit în care transportul trebuie să fie efectuat; g) lista documentelor remise transportatorului. (3) Părțile pot include în scrisoarea de trăsură orice altă indicație pe care o consideră utilă.

Conform art. 1439 alin. (1-2) Cod civil, (1) Scrisoarea de trăsură serveşte drept dovadă, pînă la proba contrară, a încheierii şi a cuprinsului contractului de transport, precum şi a preluării bunului de către transportator. (2) Dacă scrisoarea de trăsură nu cuprinde rezervele motivate ale transportatorului, se prezumă, pînă la proba contrară, că bunul şi ambalajul erau, la preluare, în stare bună, iar numărul, de colete, precum și marcajele și numerele lor corespundeau datelor din scrisoarea de trăsură.

Din materialele cauzei și din explicațiile părților, în ordinea art. 117 CPC, cu certitudine s-a stabilit că la data de 21.12.2022 între „AMELAND" SRL și „MADIM PRIM" SRL au fost semnat contractul-comandă de transport a mărfurilor nr. 2043, în baza căruia „MADIM PRIM" SRL /transportator/ și „AMELAND" SRL /transportor succesiv/, s-a obligat să transporte marfa- „vazoane din plastic", 4 tone, 61 $cm^3$ din str. ***** mun. Chișinău. cu destinația Belarus, regiunea Minsk, iar primul s-a obligat să achite costul serviciului în cuantum de 62 000 lei. /f.d.9/

Potrivit ordinului de plată nr. 1182 din 22.12.2022 Ameland SRL transferă beneficiarului SRL "Madim-Prim" suma de 62 000 lei./11/

Tot actele cauzei atestă că obligațiile contractului din 21.12.2022 n-au fost executate de către SRL "Madim Prim", deoarece s-a schimbat cantitatea mărfii din contract, a fost returnată marfa proprietarului și ulterior la data de 19.01.2023 marfa a ajuns la destinație fiind transportată de către o altă entitate.

Din considerentele enunțate, avînd în vedere faptul, că întreg materialul probator administrat în cauză atestă cu certitudine faptul că marfa, obiectul contractului de transport n-a fost transportată de către SRL "Madim Prim", pe contul căreia a fost transferată suma de 62000 lei la data de 22.12.2022, instanța de judecată conchide de a admite acțiunea în această parte și a încasa din contul SRL "Madim Prim" în contul "Ameland" SRL suma de 62 000 lei cu titlu de datorie rezultată de contractul de transport.

Chiar dacă, pîrîtul afirmă că n-a executat obligațiile contractuale din motivul că cantitatea mărfii a majorată, fapt ce a generat rețineri, marfa n-a fost ridicată la prima solicitate, fapt ce i-a cauzat prejudicii, acesta omite că pentru neexecutarea

obligațiilor contractuale poartă răspundere, iar legea îi garantează protecție pentru prejudiciul suportat, drept ce îl poate realiza în ordinea și modul stabilit de legislația în vigoare.

Pentru motivele enunțate, se reține a fi declarative alegațiile pîrîtului în sensul justificării acțiunilor de neonorarea obligațiilor contractuale și neplata sumei de 62 000 lei transferate la data de 22.12.2022.

Referitor la pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere instanța de judecată reieșind din prevederile art. 942, 874 Cod civil, avînd în vedere neexecutarea corespunzătoare a obligațiilor contractuale și punerea pîrîtului în întîrziere din 12.01.2023 conchide de a încasa suma de 18 426,23 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

Referitor la încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și cheltuielile de judecarea pricinii.

În conformitate cu art. 83 alin.(1) CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Iar, în conformitate cu alin.(2) al aceluiași articol, în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (iniţială şi reconvenţională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum şi cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti.

În acest context sunt relevante prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, care menționează că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Din considerentul că reclamantul solicită recuperarea cheltuielilor judiciare suportate urmare intentării prezentului proces, vinovăția pârâtei fiind stabilită, judecătorul conchide de a compensa cheltuielile suportate în prezentul proces.

Potrivit dispoziţiilor articolului 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

În acest sens, judecătorul subliniază că potrivit jurisprudenţei CtEDO în cauza Iatridis împotriva Greciei (cererea nr. 31107/96, 19 octombrie 2000, §55) Curtea a notat că, reclamantul a încheiat cu avocaţii săi un acord de consiliere cu privire la onorariile acestora, care ar fi similar cu un acord de comision de urgenţă. Acestea sunt acorduri prin care clientul unui avocat este de acord să plătească pentru acesta din urmă, ca şi cu taxele, un procent din suma pe care instanţă o poate acorda. Astfel de acorduri pot demonstra, în cazul în care sunt executorii din punct de vedere legal, că sumele solicitate sunt efectiv plătite de reclamant. Acordurile de această natură, care creează obligaţii numai între avocat şi client, nu poate angaja Curtea, care trebuie să evalueze nivelul costurilor şi cheltuielilor care trebuie acordate, referindu-se nu numai la faptul dacă costurile au fost efectiv suportate, ci şi la caracterul rezonabil al acestora. Astfel, Curtea îşi va baza evaluarea pe alte materiale furnizate de solicitant în susţinerea pretenţiilor sale, adică numărul de ore lucrate şi numărul de avocaţi impuse de prezenta cauză, precum şi tariful perceput de aceştia pentru o oră de lucru. În hotărîrea Amihalachioaie împotriva Moldovei (cererea nr. 60115/00, aprilie 2004, §47), Curtea a remarcat că în conformitate cu jurisprudenţa sa, ea urmează să stabilească dacă costurile şi cheltuielile au fost realmente angajate, necesare şi rezonabile ca mărime. În această privinţă, Curtea poate să se bazeze pe elemente precum numărul de ore lucrate de avocat şi tariful perceput de acesta pentru o oră de lucru.

Cheltuielile de judecată pornesc de la principiul independentei procesuale a fiecărei părţi în procesul civil. Totodată, cheltuielile de judecată au caracter de sancţiune procedurală, iar ca fundament răspunderea civilă delictuală si culpa procesuală a părţii care a căzut în pretenţii. Prin obligarea la plata acestora trebuie să se realizeze acoperirea integrală a prejudiciului cauzat părţii care a câştigat procesul.

Pornind de la practica CtEDO, soluţionând cererile de compensare a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată în cadrul proceselor civile, instanţele trebuie să reţină dacă pretinsele cheltuieli au fost necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Astfel, pentru dovada cheltuielilor suportate se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea acestora a următoarelor documente: 1) dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); 2) copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţipersoane juridice şi în alte cazuri stabilite de

legislaţie; 3) lista detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Totodată, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, pentru a face o apreciere corectă, urmează a se ţine cont de: a) complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; b) aportul avocatului la soluţionarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obţinut; g) restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; h) natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; i) experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; j) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; l) şi alţi factori, la discreţia instanţei.

Coroborând dispozițiile art. 96 din Codul de procedură civilă la circumstanţele speţei şi prin prisma practicii CtEDO, Reieşind din obiectul procesului judiciar iniţiat de reclamanta împotriva SRL „MADIM PRIM” și ținând cont de faptul că „AMELAND” SRL a achitat serviciile juridice legate de identificarea, acumularea probelor, coordonarea şi pregătirea poziţiei procesuale la întocmirea ulterioară a acţiunii civile solicitate de reclamant şi depunerea acesteia în instanţa de judecată, judecătorul conchide că suma de 5000 lei este rezonabilă.

Pentru motivele enunțate, judecătorul conchide de a încasa din contul SRL ”Madim Prim” în contul ”Ameland” SRL suma de 2900 (două mii nouă sute) lei cu titlu de taxă de stat, proporțional părţii admise din pretenţii și 5000 (cinci mii) lei cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 94, 96, art. 236-241 CPC, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acțiunea parțial.

Se încasează din contul SRL ”Madim Prim” în contul ”Ameland” SRL suma de 62 000 (șaizeci și două mii) lei cu titlu de datorie, suma de 18 426,23 (optsprezece mii patru sute douăzeci și șase,23) lei dobânda de întîrziere, 5000 (cinci mii) lei cheltuieli de asistență juridică, 2900 (două mii nouă sute) lei taxa de stat.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
Judecătorul Angela CIUBOTARU